

LBRIS | We know
MARCEL GIUCĂL

HOINAR

PE CĂRĂRILE VIETII

POVESTEA MEA ○VALĂ

sm^{art}
PUBLISHING

Capitolul 1

Predestinare? Așa ne e scris?

Pentru mine totul a început într-o zi geroasă de iarnă, undeva, în Dobrogea mediană, nu departe de malul mării, atunci când oamenii obișnuiesc să spună: „E frig de crapă pietrele!“.

Peste ani, la aniversările mele de naștere, aveam să aud povestit acest episod de tatăl meu, care pomenea mereu acea zi friguroasă de februarie, și cum s-au grăbit ei, părinții mei, luându-mă de la maternitate să mă aducă cât mai repede în casă, la căldura sobei.

Dincolo de acest moment fericit, care se numește în tot universul „dată de naștere“, dincolo de acest fenomenal mecanism biologic, care se întâmplă la fiecare secundă în jurul nostru, peste tot pe planetă, mulți oameni cred cu tărie că „sosirea“ noastră e plănuită, e... predestinată!

Înțeleg de aici că fiecare dintre noi e investit cu o misiune. Că vine pe lume pentru a primi și a duce la capăt o sarcină care i-a fost atribuită! Setat să sosească și să-și recupereze „foaia de parcurs“ care i-a fost „scrisă“. Oare așa să fie?

Să fie o gândire de ordin religios, deci? Poate una filosofică? Una extraterestră? Habar nu am! Și, ca să fiu sincer, prea puțin mă preocupă acest aspect al apariției și începutului existenței noastre pe acest pământ. Sunt un ateu convins. Cred în evoluție și în rațiune în același timp. Adică pentru mine, actul nașterii e cât se poate de clar. Nu am încercat niciodată să caut motive, explicații, fenomene și cauze de tot felul legate de apariția noastră pe pământ. Mă mulțumesc doar să constat că nașterea reprezintă cel mai extraordinar mecanism din univers și că, odată „ieșiți“ din confortul și puritatea pântecelui matern, ne aventurăm (cu mari dificultăți de locomoție la început) pe cea mai frumoasă, excitantă și determinantă cale care nu are egalul său pe lume și care se numește viață! Viața noastră.

Dar pentru asta am să revin probabil mai târziu cu explicații (dacă am să simt nevoia) despre convingerile și crezurile mele.

Am reținut, cu mulți ani în urmă, o expresie care spune că: „mediul înconjurător creează comportamentul!“.

În acest punct, îmi place să mă opresc și să caut să înțeleg mai mult când vine vorba despre traiectoria vieții noastre, despre alegerile și deciziile pe care suntem obligați să le luăm în anumite momente din existența noastră, despre cât ne poate fi influențat „startul“ în viață, de mediul familial și social în care trăim, de apartenența etnică, regiunea geografică, regimul politic din țara natală, conflictele sociale din jurul nostru, epoca în care ne-am născut etc.

Eu sunt convins că toți acești factori sunt suficienți să ne influențeze drumul pe care îl alegem pentru a ne parcurge viața. Suntem, deci, obligați să ne adaptăm în permanență

și să învățăm să trăim cu ce avem, dar și cu ce ne înconjoară, însă fără să renunțăm să luptăm sau să încercăm măcar în a ne găsi un loc și o stare (situație) care să ne facă să ne simțim împliniți și realizați.

Cum să ne clădim o existență sau un țel spre care să tindem fără a ține cont de statutul social pe care îl ocupă părinții noștri și familia apropiată, fără a ține cont de regiunea geografică în care ne-am născut, de conflictele din societate, de dictaturi, războaie, foamete, pandemii etc.?

Cum să aspirăm la o profesie de succes când părinții noștri nu au fost niciodată sau prea puțin școlarizați? Lor le-ar fi greu să ne îndrume, iar, mai apoi, să ne susțină financiar pentru a accede la școli superioare adică la o instruire pe măsură care să ne dirijeze către un mediu profesional calificat.

Cum să ajung la o stare de emancipare și de dezvoltare personală, când regiunea sau țara în care locuiesc se află sub un regim totalitar sau mai rău, în război?

În majoritatea acestor cazuri ar fi foarte greu să răzbești, dar nu imposibil.

Deci, așa cum spuneam (asta nu înseamnă că eu dețin adevărul), nimic nu e scris, nimic nu e prestabilit, nimic nu e ceresc! Totul este cât se poate de... pământesc!

Ne naștem acolo unde ne naștem, avem familia pe care o avem, țara de origine, etnia, poziția socială etc.

Există chiar o vorbă veche care spune că nu ne alegem nici familia, nici locul în care ne naștem, nici culoarea pielii, nici religia și în niciun caz sexul!

Ne naștem și punct.

E deja un miracol!

;

Asta nu înseamnă că trebuie să ne resemnăm și să acceptăm ca permanent acest mediu în care ne-am născut și în care suntem obligați să evoluăm, cel puțin până la vârsta la care suntem în măsură să luăm decizii.

Și fiindcă nimic nu e scris, nimic nu e prestabilit, evoluția noastră cunoaște atât de multe schimbări, cotituri sau alte deviații de-a lungul vieții, încât, de multe ori, ne găsim în situații de eșec sau de indecizii, de răscruce, de cumpănă sau chiar de reușite neașteptate, pentru care nu suntem pregătiți, și multe alte hazarduri, pe care trebuie să le întâmpinăm și să le facem față cu o atitudine corespunzătoare de fiecare dată.

Asta se numește... VIAȚĂ!

Eu cred în continuare că ne naștem toți cu șanse egale și că depinde doar de noi ca, după primii ani ai copilăriei, să luăm ca definitiv mediul în care ne-am născut și, deci, să-l acceptăm, sau să fim în măsură să ne alegem calea pe care dorim să o parcurgem.

Pentru acest lucru, avem totuși nevoie de toată forța noastră interioară care să ne ajute să reperăm direcția de urmat chiar și atunci când totul ne stă în cale, chiar și atunci când barierele par de neclintit și drumul plin de obstacole.

Chiar dacă am venit pe lume într-o familie cu părinți care nu au fost niciodată la școală sau prea puțin, asta nu înseamnă că nu trebuie sau nu putem să fim buni la școală! Dacă am venit pe lume într-o țară subdezvoltată sau sub o dictatură, trebuie să ne lăsăm copleșiți și supuși! Dacă am venit pe lume într-o familie care nu a practicat deloc sportul, să nu alegem nici noi practicarea unui sport! Dacă venim dintr-o etnie diferită sau cu o culoare a pielii diferită să ne lamentăm și să ne victimizăm toată viața!

În niciun caz!

Așadar, aș vrea să închei această primă parte prin a spune că avem cu toții puterea să ne alegem calea și a ne modelăm destinul, puterea de a spune nu „predestinării“ și de a merge mai departe în viață fără să cerem permisiunea nimănui. Trebuie doar să învățăm să trăim liberi, dar și să fim stăpâni, în permanență, pe destinul nostru să nu ne lăsăm purtați în derivă indiferent de dificultățile întâmpinate.

Nimic nu e predestinat! Nimic nu e scris!

Ghidați de instinctul nostru, dar și înarmați cu răbdare, abnegației, demnitate, curaj și o doză mare de îndrăzneală, suntem liberi să alegem ce e mai bine și mai bun pentru noi. Dacă facem acest lucru, mai târziu o să cunoaștem această mulțumire interioară. Această satisfacție de a ne fi „smuls“ din mediul în care ne-am născut și de a ne îndepărta de o soartă care ne era... predestinată!

Capitolul 2

Cum mi-am „înșelat“ eu predestinarea?

Pe vreme ce îmbătrânesc și mă îndepărtez de copilărie, cu multă durere în suflet, rememorez o imagine sau, mai bine spus, o succesiune de imagini care vin să îmi mângâie sufletul atunci când am nevoie.

Eu!

O mutră de copil taciturn, înalt și uscat (de mic am fost peste medie), cu părul blond auriu și pielea arsă de soare, hoinărind în timpul vacanțelor școlare pe cărările care duceau de acasă la malul mării sau al Lacului Tașaul din Năvodari. Locul copilăriei mele.

M-am născut în Constanța pe 11 februarie 1964. Dar, la acea vreme, părinții mei locuiau în Mamaia-Sat care era, de fapt, după amintirile mele, un *no mans land* între Năvodari și Constanța, o zonă cu barăci muncitorești în care locuiau familii cu un loc de muncă în zona industrializată din preajma Năvodariului. Mai târziu, prin '67-'68, bunicii din partea mamei le-au dăruit părinților mei o bucată de grădină din propria lor curte pentru construcția unei case. Casa în care aveam să copilăresc.

Așa se explică atașamentul meu mai mare pentru zona Năvodari-Corbu, decât pentru Mamaia-Constanța.

Aici îmi petreceam cea mai mare parte a timpului, de parte de lumea tumultuoasă a adulților, pe care îmi era greu să o înțeleg încă, și în compania camarazilor mei de joacă. În mare parte, vecini de-ai mei sau colegi de școală. Unora le-am uitat numele, pe cei mai mulți nu i-am mai întâlnit după terminarea școlii generale, în 1978, alții nu mai sunt demult printre noi, dar ei rămân veșnic în memoria mea și vor înceta să existe doar la plecarea mea din această lume.

Aici am învățat primele lecții de viață. Tot aici am învățat să mă descurc în natură și să evit pericolele care mă pășteau la fiecare ieșire la scăldat în timpul verii, în apele adânci ale canalului și în valurile vicioase ale mării sau la bătut cutia de conservă plină cu pietre iarna, pe gheața lacului. Aceste trăiri, aceste experiențe, mi-au dezvoltat gustul independenței și m-au făcut să devin sigur pe mine, dar și să învăț să nu depind de nimeni.

Mereu repet că am avut șansa să-mi petrec copilăria și să descopăr viața într-un tărâm de basm. Anii au trecut parcă prea repede și, acum, când ajung în toamna vieții mele, constat cu o tristețe fără margini că peisajele artificiale actuale: mall-uri, discoteci, cluburi de noapte, case kitschoase de toate formele, restaurante și hoteluri viu colorate (care oricum nu respectă niciun plan de urbanism sau de protecție a mediului!) vin și șterg cu viteză și violență urmele copilăriei mele, parcă pentru a mă contrazice! Mulți vin și spun că asta se cheamă evoluție... modernism! Oare? Mă întreb eu!

Oricum s-ar numi acest „mers înainte“, el nu o să reușească niciodată să-mi șteargă din memorie locurile copilăriei și tărâmul de basm în care am crescut!

Avem toți tendința de a idealiza epoca și locurile în care ne-am născut, dar și prietenii pe care i-am avut.

Cu riscul de a intra și eu în aceasta categorie, îmi place să repet la nesfârșit că am avut o copilărie fericită și că am profitat din plin de tot ce mi-a oferit natura. De câmpurile colorate din zona lacului, de arșița Dobrogei mele natale, de atmosfera îmbietoare și aroma ogoarelor dimineața, de vreme, când plecam la pescuit, de apa caldă a mării sau a lacului în zilele fierbinți de vară, de mângâierea vântului năvălaș care suflă mai mereu în această parte a litoralului și, nu în ultimul rând, de compania prietenilor mei.

Formam o multietnie în sânul căreia am descoperit spiritul camaraderiei, al toleranței și al adevăratelor valori care ne uneau și ne protejau în același timp.

Eu însumi sunt rezultatul unei uniuni dintr-o mamă româncă, născută în Năvodari, și un tată bulgar, născut în partea bulgărească a Dobrogei. Am crescut alături de alți copii de etnii diferite. Turci, tătari, greci, ruși lipoveni, ucraineni, țigani... Acest amestec de rase și culturi diferite ne-a făcut pe noi, dobrogenii, să ne simțim, altfel, diferiți, demarcați de restul țării. Aveam impresia că, atunci când eram vizitați de rude sau prieteni ai părinților, ei veneau din... România! Ciudat sentiment, dar sincer. Așa credeam eu la acea vârstă fragedă și anume că dincolo de Dunăre – pe care nu o văzusem încă, dar îi auzeam pe ai mei vorbind – începe România! Iar până acolo, în acest ținut arid și aspru

dintre mare și fluviu, locuiam noi, cei cu sânge amestecat și care vorbeam mai multe limbi!

Îmi aduc aminte cum bunicul meu din partea mamei, român sadea, vorbea limba rusă la fel de bine ca româna. El, lucrând de tânăr cu pescarii lipoveni, trăind printre ei, le-a învățat obiceiurile și, până la urmă, și limba.

Am știut să trăim în armonie și respect în acest ținut sărăcăcios și uitat de timp, care a fost atașat mai târziu la România Mare.

Pământul meu, pământul strămoșilor mei...

Nu am știut ce înseamnă rasismul sau alte răutăți. Când plecam la scăldat sau la pescuit, nu eram turci, tătari, bulgari, țigani sau lipoveni. Eram... doar copii. Cunoșteam fiecare dintre noi cuvinte din limba celuilalt și ne plăcea să le repetăm când, înfipti în malul lacului aflat pe jumătate în mâl, pe jumătate, în apă, așteptam să tragă vreun amărât de guvid care ne procura o bucurie imensă și care ne făcea să ne credem pescari iscușiți!

Așadar, aici aveam să descopăr bucuria de a trăi, aici am prins gustul evadării, dragostea de spații și de descoperire a lumii dincolo de orizont. Ce se află pe parte cealaltă a lacului, ce urmează dincolo de el, dar dincolo de câmpurile agricole interminabile și de pășunile arse de soare, unde începe Delta Dunării, dar, mai ales, ce lume există dincolo de marea cea mare de care mă îndrăgostisem iremediabil?

Nu e oare copilăria perioada sacră a începutului? Perioada în care învățăm neconținut și ne descoperim și ne dezvoltăm virtuți pe care, de altfel, eu cred, cu tărie, că le dobândim încă din pântecul matern, iar, în primii ani din viață, nu facem altceva decât să le elaborăm și să le punem în aplicare.

Aceste virtuți reflectă personalitatea noastră, caracterul, dar și amprenta pe care o lăsăm asupra celorlalți, imaginea pe care o proiectăm semenilor noștri. Iar virtuțile ies la iveală numai când „le provocăm“, când suntem confrunțați cu obstacolele vieții, când suntem puși în situații de a alege sau de a se apăra pe sine ori pe cei apropiați, de a decide, de a gândi, de a acționa ș.a.m.d. Nu suntem curajoși până când nu dovedim acest lucru în momentele în care viața ne pune față în față cu pericolul. Nu suntem generoși și binevoitori până nu-i ajutăm pe cei care au nevoie. Nu suntem demni dacă mințim și nu reușim să ne asumăm faptele și spusele.

Aici, am învățat multe și mult, aici, am învăța cum să le învăț pe toate mai târziu, aici, am deschis ochii asupra lumii, aici, am învățat să iubesc viața, dar și oamenii. Nu tot timpul mi-a ieșit, spre marele meu regret, dar știu că mereu m-am străduit și că nu am încetat niciodată să cred în tot ceea ce cred!

Așa se rezumă copilăria mea la Năvodari, între ghiol (numele turcesc al lacului) și mare, între vară și iarnă, între stuf și piatră, vânt și arșiță, bălți și țipirig, prieteni și familie.

Dar ar mai fi atât de multe de spus, probabil că am să revin, din când în când, de-a lungul paginilor la această perioadă marcantă a existenței mele.

Până atunci aș putea să mai adaug și ieșirile la pescuit și vânătoare cu tatăl meu. O îndeletnicire la care nu aveam să ader niciodată (vânătoarea), dar care îmi procura, la acel moment, multă bucurie de fiecare dată, fiindcă mă ducea aproape de natură unde mă simțeam cu adevărat fericit, dar, mai ales, mă simțeam liber și în simbioză cu tata, mai apropiat de el. Acolo, în mijlocul câmpului sau în ținuturile